

Projekt

z dnia 17 stycznia 2019 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY GMINY ISTEbNA

z dnia 2019 r.

WOJT

mgr Lucja Michałek

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2018 r. poz. 994 ze zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 ze zm.),

Rada Gminy I s t e b n a
u c h w a ł a, c o
n a s t ę p u j e:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Istebna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady

Stanisław Legierski

RADCA
Marzena Rylińska

Sprowadzić:
Genia Lauk

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Na lata 2019-2021

Gmina Istebna

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Istebna opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne

podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Istebna na lata 2019-2021. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozwiązywanie społecznych problemów stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej wszystkich szczebli. Działania w obszarze pomocy społecznej powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnym partnerem administracji powinny być instytucje i organizacje należące do różnych sektorów życia publicznego takich jak: podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe. Przede wszystkim istotna rola przypada w tym systemie samorządowi lokalnemu, a szczególnie gminom. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczna i zawodowa osób a także rodzin z grup szczególnego ryzyka, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Strategia zawiera niezbędny warunek do efektywnej realizacji pomocy społecznej tj. diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej Gminy Istebna, (która została opracowana w oparciu o badania własne oraz dane i wskaźniki pozyskane z innych instytucji Gminy Istebna problemy społeczne) oraz zawiera długofalowy plan działań, ukierunkowany na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 wpisuje się w cele i zadania zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2022 przyjętej uchwałą Nr XVI/123/2016 Rady Gminy Istebna z dnia 28.02.2016 r., która uwzględnia kierunki działań dla samorządu lokalnego, przewiduje kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych oraz poszukuje nowych propozycji profilaktycznych i pomocowych .

Program realizuje jeden z głównych celów strategicznych Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, pt: Wspieranie rodzin problemowych.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 783);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U z 2016 r., poz. 1860 ze zm.)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Istebna na lata 2016-2022
- Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Istebna na lata 2015-2018

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW

Gmina Istebna położona jest na południowej części województwa śląskiego w powiecie cieszyńskim. W skład Gminy Istebna wchodzi wsie : Istebna, Jaworzynka, Koniaków. Liczba mieszkańców na dzień **31.12.2018r.** wyniosła **12 165**.

- Tabela nr 1

wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.
w wieku przedprodukcyjnym do 18 lat	3051	3047	3062
Produkcyjnym do 65 lat	7701	7775	7782
Poprodukcyjnym pow. 65 lat	1089	1184	1321

Źródło: dane Urząd Stanu Cywilnego

- Tabela nr.2

podział wiekowy	2016 r.		2017 r.		2018 r.	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
0-14 lat	1203	1236	1203	1237	1203	1259
15-64 lat	4037	4181	4041	4204	4052	4215
65 lat i więcej	709	475	778	543	839	597

Źródło: dane Urząd Stanu Cywilnego

- Tabela nr 3

zasoby mieszkaniowe			
	2016 r.	2017 r.	2018 r.
ogólna liczba mieszkań komunalnych	36	36	36
liczba mieszkań socjalnych	0	0	1
			Jest to mieszkanie wynajęte z przeznaczeniem na lokal socjalny od innego zarządcy na terenie Gminy Istebna

Źródło: dane UG

Na terenie Gminy działa pięć przedszkoli niepublicznych oraz jedno publiczne

- Tabela nr 4

	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Miejsca w przedszkolach			
Przedszkola	390	456	500
Punkt przedszkolny	18	18	18

Źródło: dane wg SIO na 30 IX danego roku

Na terenie Gminy działa obecnie 6 Szkół Podstawowych w tym obecnie jedna działająca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym wraz z oddziałem gimnazjalnym.

- Tabela nr 5

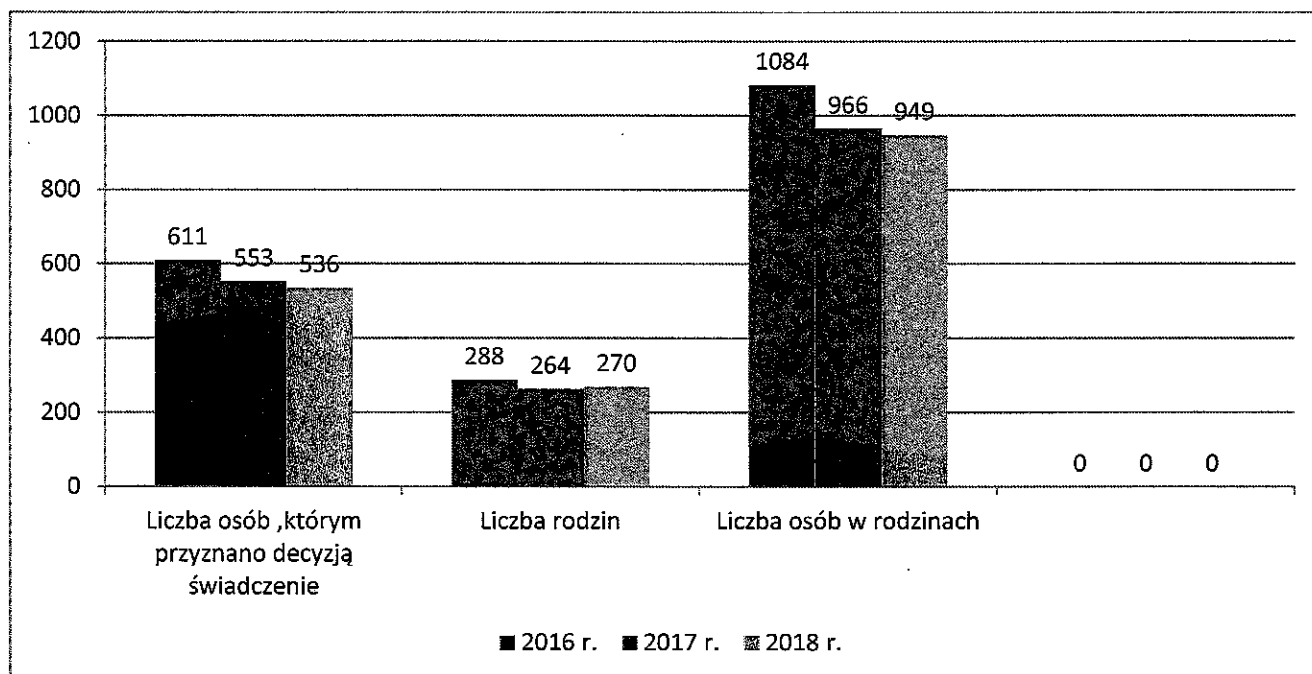
Liczba uczniów	2015/2016	2016/2017	2017/2018
szkoła podstawowa	934	855	988
Gimnazjum/ oddziały gimnazjalne	433	432	293

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

POMOC SPOŁECZNA

Dane za lata 2016-2018 obrazują poniższe wykresy :

Wykres 1 Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

Z analizy sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w roku 2016 zmniejszyła się liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w postaci przydzielenia asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 6 . Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018
Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
14	9	9	8

Źródło: dane własne GOPS

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna

między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

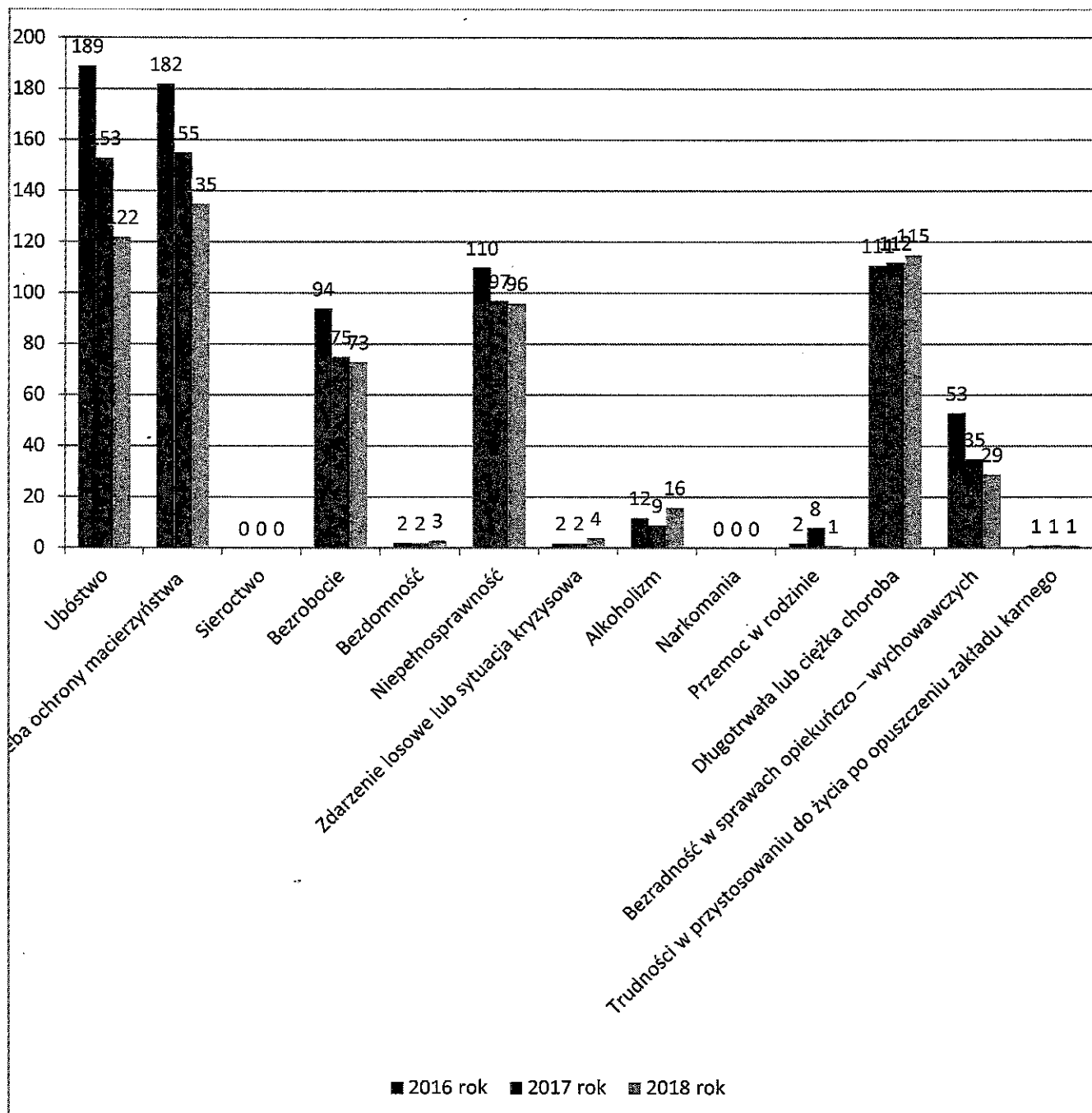
1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Podjmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Istebnej.

Wykres 2 Rodzaj problemu osób ubiegających się o świadczenie pomocy społecznej

Źródło: dane własne GOPS

Najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są : potrzeba ochrony macierzyństwa, ubóstwo, bezrobocie a także niepełnosprawność, długa i ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym mają spore szanse na zdobycie zatrudnienia na naszym terenie, jednak większość pracowników dojeżdża do pracy poza teren gminy. Ogromnym problemem jest także dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Tabela nr 7 . Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń rodzinnych i dodatków

Rodzaj świadczenia	2016 r.	2017 r.	2018 r.
ilość rodzin pobierających świadczenia rodzinne	910	890	830
ilość osób (dzieci) uprawnionych do zasiłku rodzinnego	1476	1395	1355
ilość osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny	249	249	249
ilość osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	46	49	50
ilość osób pobierających zasiłek dla opiekuna	17	12	8
ilość osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	24	26	30
ilość wypłaconych „becikowych”	162	152	132
ilość rodzin pobierających świadczenie wychowawcze 500+	1120	1046	1001
ilość osób (dzieci) uprawnionych do świadczenia wychowawczego 500 +	2061	1903	1842

Źródło: dane własne GOPS

Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Istebna przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPs, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościoły, świetlice szkolne) • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy. • Wsparcie psychologa 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój wolontariatu • Edukacja rodziców • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami, daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny : *Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.*

Cele szczegółowe:

- 1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.*
- 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.*
- 3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.*

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.				
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2019- 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej	Liczba i rodzaj działań. Liczba osób objętych wsparciem.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia	2019- 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej Placówki oświatowe	Liczba i rodzaj działań	Środki własne, Środki zewnętrzne

Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	Środki własne, Środki zewnętrzne

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Istebnej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.

Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Placówki opieki zdrowotnej Szkoły Poradnia Psychologiczno-	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne, Środki zewnętrzne

		Pedagogiczna w Cieszynie , oddział PPP w Skoczowie		
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.	Środki własne, Środki zewnętrzne

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej	Liczba rodzin przeżywających trudności.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania	Liczba założonych Niebieskich Kart.	Środki własne, Środki zewnętrzne

		Przemocy w Rodzinie Policja		
Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej .	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Urząd Gminy w Istebnej	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Sąd Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2019 - 2021	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	2019 - 2021	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki opieki zdrowotnej	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne

Efekty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny. -

Realizatorzy Programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Istebnej;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Istebnej;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Istebna ;
5. Placówek Służby Zdrowia;
6. Organizacji pozarządowych;
7. Komisariatu Policji w Wiśle;
8. Kuratorów Sądowych;
9. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
10. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Cieszynie;
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie;
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie;

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Istebna, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Istebnej. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki

ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedkładane będzie Radzie Gminy Istebna przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Istebna na lata 2019 - 2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

RADCA PRAWNICY
Małżena Pytlaż
Małżena Pytlaż